

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010.

Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 21. oktobrī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Jautrīte Briede, tiesneši Veronika Krūmiņa un Juris Juriss,

kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 175/2025),

konstatēja:

1. No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Civilprocesa likuma 464. panta trešo daļu un 464.¹ panta otrās daļas 2. punktu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91., 92. un 105. pantam.

2. Civilprocesa likuma 464. panta trešā daļa nosaka: “Ja tiesnešu kolēģija vienbalsīgi atzīst, ka kasācijas tiesvedības ierosināšana ir atsakāma, tā ar savu rīcības sēdes lēmumu atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību.”

Savukārt Civilprocesa likuma 464.¹ panta otrās daļas 2. punkts paredz: “Ja kasācijas sūdzība formāli atbilst šā panta pirmajā daļā minētajām prasībām un ja tiesa, kas taisījusi pārsūdzēto spriedumu, nav pieļāvusi šā likuma 452. panta trešās daļas noteikumu pārkāpumu, tiesnešu kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību arī šādos gadījumos: [..]”

2) izvērtējot kasācijas sūdzībā minētos argumentus, nav acīmredzama pamata uzskatīt, ka pārsūdzētajā spriedumā ietvertais lietas iznākums ir nepareizs

un ka izskatāmajai lietai ir būtiska nozīme vienotas tiesu prakses nodrošināšanā vai tiesību tālākveidošanā.”

3. Personai, iesniedzot konstitucionālo sūdzību, jāievēro Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² punktā noteiktās prasības.

Senāts, pamatojoties uz apstrīdētajām normām, atteicās ierosināt kasācijas tiesvedību pēc Pieteikuma iesniedzēja kasācijas sūdzības. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētās normas ļauj Senātam atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību bez detalizēta izvērtējuma pēc būtības, personām, kuras atrodas līdzīgos apstākļos, nenodrošina vienlīdzīgas iespējas panākt savu tiesību aizsardzību, kā arī liedz iespēju efektīvi aizsargāt savas īpašuma tiesības. Tādējādi esot aizskartas Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 91., 92. un 105. pantā ietvertās pamattiesības.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmo teikumu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.

Satversmes tiesas likumā noteiktais konstitucionālās sūdzības iesniegšanas termiņš ir konstitucionālās sūdzības saturu veidojošs noteikums, kura neievērošana liedz pieeju Satversmes tiesai. Paredzot šo termiņu, likumdevējs ir prezumējis, ka gadījumā, ja apstrīdētā norma personai rada būtisku pamattiesību aizskārumu, tā nekavējoties vēršīsies Satversmes tiesā. Jo ilgāk persona pacieš savu tiesību aizskārumu, jo mazāk tā ir ieinteresēta savu pamattiesību aizsargāšanā. Turklāt Satversmes tiesa ir atzinusi, ka minētais termiņš ir uzskatāms par samērīgu un pietiekami garu, lai persona varētu sagatavot un iesniegt konstitucionālo sūdzību (sk. *Satversmes tiesas 2021. gada 28. maija lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-52-01 16. un 16.1. punktu*).

Senāta rīcības sēdes lēmums par atteikšanos ierosināt kasācijas tiesvedību pieņemts un stājās spēkā [datums]. Pieteikums Satversmes tiesā iesniegts 2025. gada 23. septembrī. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš nav ievērots.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmajā teikumā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [.] pieteikuma (pieteikums Nr. 175/2025).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Jautrīte Briede